

Biopsja szpiku kostnego

Na czym polega badanie ?

Badanie, inaczej określane jako NAKŁUCIE SZPIKU, jest to badanie inwazyjne polegające na pobraniu próbki krwi szpikowej z kości przy pomocy specjalnej igły.

Jak przebiega badanie ?

Szpik kostny uzyskuje się poprzez nakłucie kości gąbczastej, najczęściej kości biodrowej lub mostka. Zabieg wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym, tzn. miejsce planowanego nakłucia kości wcześniej ostrzykiwane jest środkiem znieczulającym.

Jaki jest cel badania ?

Celem badania jest diagnostyka chorób rozplamowych - nowotworowych krwi lub ocena skuteczności leczenia chorób nowotworowych krwi.

Materiał pobrany podczas badania poddaje się badaniu mikroskopowemu i innym badaniom laboratoryjnym w specjalnie do tego przygotowanym ośrodku diagnostycznym.

Przed zabiegiem badany powinien zgłosić np.: skłonność do krwawień, nadmierną łamliwość kości, uczulenia na leki lub inne środki, o których wie.

Metoda pobrania szpiku poprzez nakłucie mostka.

Pacjent do zabiegu układany jest na plecach.

Lekarz wykonujący badanie myje dokładnie skórę w okolicy miejsca, w którym będzie nakłukał kość, środkiem dezynfekcyjnym.

Następnie lekarz dokonuje znieczulenia skóry środkiem do znieczulenia miejscowego. Po kilku minutach po znieczuleniu, badający wprowadza do jamy szpikowej specjalną igłę biopsyjną, która posiada ogranicznik chroniący przed zbyt głębokim wprowadzeniem igły do jamy szpikowej.

Po upewnieniu się, że koniec igły znajduje się w jamie szpikowej wyjmuje z niej zatyczkę (element ten zamykał światło igły podczas ruchu nakłucia) i dołącza jałową strzykawkę którą pobiera szpik.

Moment aspiracji (pobierania) szpiku jest bolesny, ale trwa bardzo krótko. Ból ten porównywalny jest do bólu zęba. Nieco zmniejszyć odczucie bólu można poprzez głębokie oddychanie (moment głębokiego wdechu ustalony z lekarzem).

Po pobraniu szpiku lekarz odłącza strzykawkę i zdecydowanym ruchem usuwa igłę z ciała pacjenta.

W miejscu nakłucia nakłada się opatrunek uciskowy.

Metoda pobrania szpiku poprzez nakłucie talerza kości biodrowej.

Najczęściej wybieranym miejscem nakłucia jest kolec biodrowy tylny. Punkcji dokonuje się w miejscu, gdzie kość biodrowa jest najlepiej wyczuwalna pod skórą.

Badany leży na brzuchu. Technika pobrania jest podobna jak przy nakłuciu mostka używa się jednak innej igły jest ona nieco grubsza, dłuższa i nie posiada ogranicznika głębokości wkłucia. W czasie badania pacjent powinien informować lekarza o wszelkich nagłych dolegliwościach. Po badaniu nie ma specjalnych zaleceń w stosunku do badanego po zabiegu.

Jak przygotować pacjenta ?

Ważne jest przygotowanie psychiczne chorego, omówienie czynności jakie będą wykonywane, niedogodności lub dyskomfort związany z uciskiem oraz bólem.

Przed badaniem pacjent powinien szczególnie zadbać o higienę ciała, głównie miejsca nakłucia.

Powikłania, które mogą wystąpić po badaniu.

- krwawienie, krwotok
- krwiak w miejscu nakłucia
- stan zapalny w miejscu wkłucia
- złamanie igły w kości
- zakażenie
- ból w miejscu nakłucia
- nieudane nakłucie i konieczność powtórnego zabiegu

Przy nakłuciu mostka dodatkowo:

- odmy osierdziowej lub śródpiersiowej
- uszkodzenia serca lub dużych naczyń
- zatoru tłuszczowego
- zapalenia śródpiersia

Postępowanie zmniejszające ryzyko powikłań stosowane w RCN:

- przygotowanie pacjenta poprzez edukację i **uzyskanie zgody na zabieg**
- wykonanie badania przez doświadczonego lekarza lub pod bezpośrednim nadzorem doświadczonego lekarza
- zabieg wykonany w warunkach **aseptycznych**
- monitorowanie stanu pacjenta przed, w trakcie i po zabiegu
- wyrównanie zaburzeń krzepnięcia krwi przed zabiegiem
- gotowość do działań ratowniczych w sytuacjach zagrożenia

ŚWIADOMA ZGODA NA ZABIEG – BIOPSJA SZPIKU KOSTNEGO

Rodzaj zgody¹: własna (w swoim imieniu); zastępcza(jako przedstawiciel ustawowy, rodzic, opiekun faktyczny) ; równoległa (dla dziecka powyżej 16 lat, dla osoby ubezwłasnowolnionej)

Imię i nazwisko pacjenta²..... Pesel.....

Niniejszym, ja Pesel

po zapoznaniu się z opisem badania zamieszczonym w tym dokumencie oraz po rozmowie z lekarzem, podczas której uzyskałem wyjaśnienia na zadane pytania...

wyrażam / nie wyrażam zgody¹ **na biopsję szpiku kostnego.**

data.....

Podpis czytelny pacjenta.....

¹ Niepotrzebne skreślić

² Skreślić w przypadku zgody własnej.

Podpis lekarza.....